7/4534 -4-

T.C.
DEVLET BAKANI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI :B.02.0.018/ 106/01293

KONU :7/4534 esas no'lu soru önergesine cevap

ANKARA

05/07/ **2001**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :27.06.2001 tarih ve A.01.0 GNS.0.10.00.02-7/4534-10984/25659 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilen Kayseri Milletvekili Salih KAPUSUZ'un vermiş olduğu 7/4534-10984 esas no'lu soru önergesinin cevapları aşağıda belirtilmiştir.

Ülkemizin son 10 yıl içerisindeki çelik üretimi tesisler bazında Ek-1'de verilmiştir.

Yurt içi cevher kaynaklarının tükenmesi ve bazı ocakların kapanması nedenleri ile İsdemir son 10 yılda yurt içinden temin edemediği ve TCDD ile taşıma darboğazı nedeni ile taşıtamadığı cevherler ile yalnızca yurt içi cevher kalitesini düzeltmek amacı ile yurt dışından cevher ithalatı gerçekleştirmektedir. İsdemir'de 1990-1994 yılları arasında cevher ithalatı yapılmamıştır. Yurt içi üretiminin azalmasına bağlı olarak 1994 yılından itibaren cevher ithalatı yapılmaya başlanmıştır. 2001 yılında İsdemir 1.100.000 ton cevher ithalatı programlamıştır. Cevher ihaleleri uluslararası piyasaların en uygun olduğu zaman takip edilerek o dönemlerde yapılmaktadır.

Ülkemizde kurulu bulunan 3 entegre tesiste kullanılan demir cevherinin yıllık miktarı ve yurt içi, yurt dışı temin oranları 2000 yılı için yaklaşık olarak aşağıdaki tabloda verilmektedir.

	YILLIK KULLANIM MİKTARI (TON)	YURT İÇİ %	YURT DIŞI %
İSDEMİR	4.000.000	75-80	20-25
ERDEMİR	4.000.000	10	90
KARDEMİR	1.800.000	90-95	5-10

Son 5 yılda İsdemir'in yerli kaynaklardan kullandığı demir cevherlerine aldığı bir teşvik yoktur. 2000 yılında Madencilik Fonundan TCDD taşımalarında 1.5 Trilyon TL navlun iadesi alınmıştır.

İsdemir geçici tesellümleri yapılmış demir cevherlerini TCDD ile taşıma darboğazı nedeni ile zamanında taşımasını gerçekleştirememektedir. Ayrıca yurt içi cevher kalitesini düzeltmek amacı ile ithal edilen ve harmanda %15-20 oranında kullanılması gereken ithal cevherin belirli zaman periyotlarında getirtilme zorunluluğu vardır.

./..

İsdemir son 5 yılda Avustralya ve Brezilya menşeli yurt içi temsilcileri Sun İthalat, Aca, Vilmeks Dış Ticaret, Ormet Dış Ticaret olan, toplam 3 milyon ton yurt dışından demir cevheri ithal etmiştir. Bu ithalata karşılık yaklaşık 60 milyon $ ödeme yapılmıştır. (Taşıma dahil)

Entegre demir çelik tesisleri taş kömürü ve demir cevherini kullanarak çelik üretimi yapmakta halbuki ark ocaklı tesisler direkt hurda kullanarak çelik üretmektedir. Dolayısıyla ark ocaklı tesislerde üretim bandı daha kısa, işçiliği daha az olması ve hurda fiyatlarının son yıllarda 80-90 $/ton gibi çok düşük fiyatlara inmesi, buna mukabil entegre tesislerin ana girdisi olan taş kömürü ve cevher fiyatlarının Dünya piyasalarında yükselmesi nedenleri ile ark ocaklı tesislerin üretim maliyeti daha düşüktür. Buna karşın entegre tesislerin istihdam yaratması, fazladan katma değer oluşturulması, yerli kaynakların kullanılması yönü ile bir çok avantaj ve üstünlükleri vardır.

Ülkemiz demir çelik sektöründe yapısal sorunlar mevcuttur. Yassı ve uzun ürün üretim ve tüketim yapısında oluşan bu sorunlara kısa vadede en uygun çözüm uzun ürün üreten bir kısım tesislerin yassı ürüne dönüştürülmesidir. Bunu içinde en uygun tesis İsdemir olup, İsdemir'in özelleştirilmesine müteakip yassı ürün üretimine dönüştürülmesi planlanmaktadır. Hammadde ithalatımız son yıllarda yurt içi ocaklarda rezerv tükenmesine bağlı ocakların kapatılması ve kalite bozulması nedeni ile yurt içinden temin edilemeyen miktarlar mecburen yurt dışı kaynaklardan temin edilmektedir. Buna rağmen yerli üreticileri korumak amacıyla 1999 ve 2000 yıllarında alınan tedbirler ile cevher ithalatına %2,5 vergi, %1'de madencilik fonu getirilerek ithal cevher maliyetleri arttırılarak yerli üreticilerimiz desteklenmektedir.

Ülkemizde işletilen demir cevheri kaynakları optimal kapasitede çalıştırılmaktadır. Hatta zararlı maddeleri yüzünden üretim yapılmaması gereken bazı cevherlerin bile ülke ekonomisi düşünülerek üretimine ve İsdemir olarak alımına devam edilmektedir. Geçici tesellümleri yapılarak istasyonlarda bekleyen cevherlerin büyük bir kısmı TCDD taşıma yetersizliğinden beklemektedir. İstasyonlarda bugün için geçici tesellümü yapılıp ta bekleyen cevherimiz bulunmamaktadır. Yurt içi cevherler, gerek kalite gerekse maliyet yönünden ithal cevherlere nazaran Şirkete ek maliyet getirmektedir. Bu nedenle yurt içi cevher kullanılan fabrikaların desteklenmeleri gerekmektedir.

Gereğini arz ederim.

A.Mesut YILMAZ
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EKLER
EK-1 Tablo

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EK-1

TÜRKİYE'NİN SON ON YILDAKİ ÇELİK ÜRETİMİ

BİRİM : TON

İŞLETMELER	KAPASİTELERİ	ÜRETİMLER										
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
KARDEMİR	700.000	605.000	693.000	651.000	723.000	720.728	621.913	718.500	724.389	659.671	636.579	875.429
İSDEMİR	2.200.000	1.821.000	1.790.000	1.779.000	1.752.000	1.794.778	1.579.660	1.848.248	1.921.340	1.951.100	1.890.500	1.965.100
ERDEMİR	3.000.000	2.031.000	1.861.000	1.713.000	1.656.000	1.878.963	2.041.542	2.458.350	2.710.565	2.544.783	2.610.731	2.388.009
ENTEGRE TES.T.	5.900.000	4.457.000	4.344.000	4.144.000	4.131.000	4.394.469	4.243.115	5.025.098	5.356.294	5.155.554	5.137.810	5.228.538
ARK OCAKLI TES.T.	14.085.000	4.955.000	4.990.000	6.110.000	7.283.000	7.679.845	8.501.885	8.336.781	8.918.445	8.992.235	9.170.817	9.096.197
TÜRKİYE TOPLAMI	19.985.000	9.412.000	9.334.000	10.253.000	11.414.000	12.074.314	12.744.115	13.361.879	14.274.739	14.147.789	14.308.628	14.324.735

NOT : Kardemir'in kapasitesi 2000 yılından itibaren 1.1 milyon ton/yıl'a çıkartılmıştır.

7/4534
702
-6-